

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sămbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr. 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru menajele pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni să se adresa la
Administrație tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențe săntă să se adresa la:

Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
16 cr. rândul cu litere garmonă — și timbru de 30 cr. pentru
șa fie publicate.

Prenumerări nouă

la

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerație se trimit mai cu înlesnire pelângă asignații postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliu, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfărsește cu ultima Decembrie 1884, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârdia cu expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expediție se face prin lipirea unei făsi de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 6524 Ep.

Circulariu

către toate oficile protopresbiterali și parochiale din archidiaconatul română a Transilvaniei.

Cu provocare la dispoziția din statutul congresual votat prin conclusul congresual din 20 Octombrie (1 Novembrie) 1878 Nr. prot. 238, după care la sărbătoarea „Botezul” sau „Arătarea Domnului”, adică în 6 Ianuarie, a fiecărui an e de a se puța în toate bisericile provinciei noastre metropolitane „discul metropolitan” destinat pentru sporirea fondului general metropolitan, se ordinează prin aceasta, ca la 6 Ianuarie 1885 diua de „Botez a Domnului” în toate bisericile din archidiaconatul română să se poarte discul metropolitan separat; eară sumele de bani incurse să se transpună aici prin oficile protopresbiterali concernante cel mult până la 31 Ianuarie 1885 împreună cu rapoartele speciale ale oficilor parochiale și cu conspectele sumarii ale protopresbiteralor tractuali.

Totdeodată, fiind că s-a observat în anii trecuți, că unele oficile parochiale în loc de a dispune să se poarte în biserică un disc separat pentru fondul metro-

politan, se servesc de expedientul neierat a lăua anumite sume din avere respectivelor biserici parochiale și acele ale astăzi aici sub titlul de „discul metropolitan”, de aceea se opresc odată pentru totdeauna astfel de abuz și se îndrumă oficile parochiale a se îngriji, ca în tot casul să se poarte tasul metropoliei separat, și la acesta să se facă atent poporul înainte.

Din ședința consistoriului archidiaconal ținută în Sibiu în 22 Decembrie 1884.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop.

Revista politică.

Sibiu, 26 Decembrie.

Allocuțiunile anului nou ale lui Napoleon al III. puneau în mișcare întreagă lumea politică. „Si paret magnis comparare minores” vom face amintire la acest loc de allocuțiunea dela anul nou a ministrului nostru president Coloman Tisza, care de patru dîni acuma ține în ferbere opinia publică din Ungaria.

Cu ocazia anului nou partida liberală s-a prezentat în corpore la domnul ministru president Tisza și l'a felicitat. Ministrul a răspuns că totdeauna cu iubire pretenească către pretenții sei și nu vom greși afirmand că liberalismul i s-a făcut adeverată apotheosă.

Pentru publicul nostru nu are mult farmec vorbirea dlui ministru nici deosebit interes. Vom reflecta la o singură parte a ei. Chemarea partidei liberales este a susținerea standardului liberalismului acomodându-se impregiurărilor date.

Pentru prima dată audim pre ministru presidențial al Ungariei provocându-se la oportunitate și la respectarea impregiurărilor date. De 10 ani ține domnul Tisza în mâni fienele guvernului, în 10 ani principiul dênsului fù: „ha nem török szakad” și acumă după 10 ani vine și enunță principiul: trebuie să respectam impregiurările date.

Să nu se creădă însă că domnul Tisza are în vedere teoriile devolțate de Pester Lloyd în ajunul crăciunului. Domnul Tisza ține și astăzi la unitatea în limbă, unitatea esternă, formală, care unitate după „Pester Lloyd” este utopie. Reforma casei magnaților o are în vedere acumă ministrul nostru presidențial, și opoziția ce i se pregătește. Se vorbește adică că o puternică fracțiune a partidei liberales sub conducerea fostului ministru de externe Iulius Andrassy va opuna în casa de sus proiec-

tul guvernului pentru reformarea acestui corp legislativ. La aceasta este să se reduce oportunitatea ministrului presidențial.

Vom purta evidență exactă, și vom vedea ce se va întâmpla.

În săptămâna trecută s-a redeschis dieta Croației. În ședința de Sâmbăta trecută li s-a permis și Starceviciilor intrarea în dietă. Indată după reîntrare Starcevicii au protestat contra eshidelor lor din parlament, și contra legilor votate în absență lor.

La ordinea dîlei era proiectul pentru indemnitate. După datele ce le avem la dispoziție ședința a fost sgomotășă. Noi după o telegramă din „Egertón” schițăm cuvenirea deputatului David Starcevici.

Starcevici pretinde dela un stat regulat ca el să asigure avere și viață cetățenilor sei. În Croația însă lucrurile stau altfel. Oamenii cei sinceri sunt denunțați la monarh, singuraticii nu mai sunt asigurați în avere și viață.

Ca ilustrații Starcevici aduce de exemplu comună Fasca. La sărbătorile Crăciunului numai fețele au mers la săntă biserică din această comună, căci bărbații trebuiau să rămână acasă și să se fearească de foc. În Dranicica s-a prădat prăvalia unui neguțători și poliția sau gendarmeria nici habar n'are de cele ce se întâmplă.

Dacă s'ar fi cântat pe strade vre-o cântare națională croată, indată ar fi sărit gendarmeria, avere și viață cetățenilor însă sunt numai lucruri băgatele. Am voit să vorbim cu monarhul, și guvernul ne-a denunciat, aşa că monarhul ne-a pleșnit în față fără cruce. Aceasta nu o facea dacă era bine informat.

Cu asemenea ilustrații drastice și preseara Starcevici vorbirea, până ce în urmă presidențul îi detrage cuvenitul.

Cu ocazia anului nou împăratul Germaniei în răspunsul la felicitările corpului de armă a accentuat pacea, carea este asigurată, și dela care atârnă prosperarea ţării.

Fericit om este regele din Belgia. În țara sa el se bucură de cea mai sinceră iubire, în afară este stimat de toți.

În anii trecuți sub auspiciile lui s'a format o societate chemată a regula afacerile politice și sociale a le sâlbaticilor din Africa. Societatea africană este numele acestei societăți și ea în scurtă vreme a ajuns la mare vâdă, aşa că astăzi statele europene au făcut pacturi formale cu ea.

FOITA.

Tractarea metodicei speciale a cetirei și scrierii!

de

I. Muntean,

invățători greco-oriental român în Sighișoara.

(Incheere).

După ce vor fi elevii bine deprinși a face deosebire între dicrii, cuvinte și silabe, se va încerca analizarea sonurilor, carea este operația cea mai grea, fiind că pe aceasta este bazată cetirea și scrierea corectă; de aceea pentru ajungerea scopului, invățătorul va încerca mai întâi numai cu cuvinte simple bine cunoscute și numai de o singură silabă precum: a, c, ban, fus, etc... pe cari invățătorul le va avea în natură spre a le putea arăta în mod intuitiv. — Copii mei! știți voi ce tin eu în mână? Dumiata și-i în mână un ac! a-ți mai vădut voi ac? vădut! De unde se cumpără acul? din boltă! Scump este acul? mama a cumpărat 2 de un crucieri! Așa dară acul e foarte eftin.

Știți voi ce fac oamenii cu acul?... cos! Dară privitați voi bine acul? eată: acul e lung uret, la un cap e ascuțit, la celalalt e găurit, ascuțitul lui se

numește vîrt, gaura se numește ureche, prin aceasta se trage un fir de stă, acul e din fer sau otel, — cu acul se coase, cu el să cos dară toate vestimentele oamenilor, el e dar o unealtă foarte folosită, — a-ți vădut voi pe cineva cosind cu acul? și ce cosea? acul se cumpără din boltă, dela neguțători, — ce mic e acul, ce eftin e el și totuși ce folos mare face el fiind purtat de o mână harnică, — sunt oameni cari trăiesc numai cu acul, cei cari fac vestimentele, aceia se chiamă croitori; uitați la mine eu voi desemna acul și pe tablă eată așa —, acumă desemnați și voi acul pe tablăle voastre. Ian să vedem N. cum lai desemnat tu! Ah! tu lai desemnat foarte bine. Dară să vedem care-l poate desemna și mai bine! Tablăle la o parte! Acuma spunem tu S. de câte ori trebuie să deschidem gura până pronunțăm cuvântul ac? o dată! așa dară cuvântul ac e compus din o silabă. Acuma să vedem care dintre voi mi poate dice cuvântul ac, prelungit? mai pre lung... și mai pre lung! Ascultați eu îl voi dice și mai pre lung: a-c. Spunem acumă M! ce se ande la începutul cuvântului acestuia?.... a! dar la sfîrșit ce se ande? c! cuvântul ac, se compune așa dară din două sonuri din a și c. Spunem tu B. care e sonul cel din urmă dela cuvântul „ac”? ... care e cel dela început?... Acuma să-mi spună D. care din aceste 2 sonuri a și c, se pot rosti mai lung și mai bine?... a! așa este! dară cuvântul - ban -

carel poate rosti prelungit!.. Ascultați eu îl voi rosti și mai prelungit - b-a-n; când rostesc cuvântul b-a-n, ce sun se ande la început?... la sfârșit?... la mijloc? etc.. cuvântul ban. se compune dară din 3 sonuri, - ban. Ști mi-ai tu spune S. din căte cuvinte e compusă dicerea, un „ban-reu.” Dicerea ect.. e compusă din 3 cuvinte; care e cuvântul cel din tâi? un! din căte silabe e compus cuvântul un? Cuvântul etc... dintr-o silabă... și din căte sonuri constă silabă? Silaba un constă din 2 sonuri! Care e sonul cel dintâi? u! al 2-lea? n etc; și dacă copii vor ști da răspunsurile acestea impedește cetirei sunt învinse.

Tot asemenea va continua apoi cu cuvinte de 2, 3 silabe etc.

După cum am amintit și mai nainte, paralel cu pregătirile pentru cetire, se fac pregătirile pentru scris, adică desemnarea liniilor; și după ce elevii le vor ști desemnat bine, invățătorul va încerca cu ei la compunerea literelor, respectiv semnele sonurilor.

După principiile metodice va purcede dela ce e mai ușor la ce e mai greu, și anume va începe cu litera - i. - Acuma să vedem copii mei care poate face pe tablă semnul cel voi face cu creta pe tablă cea mare eată așa: — trageți mai întâi o linie subțire dela dreapta spre stânga în sus, dintr-o aceea una groasă în jos și apoi sfîrșiti cu una ovală spre

tru poporul român din Ungaria alt teren mai rentabil nu există, decât cel de a ne cultiva.

Deci toate puterile de cari biet mai dispunem spre a nu le zădărnică să le îndreptăm în această direcție. Constatând, trebuie să recunoaște că pentru poporul de care e vorba, singurile scuturi ce i au mai rămas, se înțelege în cele de ale culturii și bisericii și scoala.

Căci cutesz a dice, că numai dela aceste vechi paznice ale neamului nostru, vom putea aștepta o creștere a unei poziții mai favorabile în statul din care facem parte. Să revin la obiect!

Era dîna de săptămînă Andreiu și de sărbătoare pentru poporul român din Ungaria și că în totdeauna, în fiecare an dela incetarea din viață a marilor metropolit Andreiu, poporul săliștean înțînindu-se de cea mai sacră datorință împreună cu preoții în frunte cu dl protopop au celebrat și de astădată părăstasul obiceiut, într-o pia momorie a marelui metropolit care și pentru acest popor în specie s'au făcut nemuritori.

Nu-mi este intenția de astădată a vorbi despre faptele metropolitului Andreiu Șaguna, lăsându-o celor competenți. Voiu a consta numai o împreguirea îndeplinită cu ocazia acestei sărbători pomenite. Consecvenții frumosului obiceiut de a sărbători pe sf. Andreiu, săptămînă de la scoala din Săliște împreună cu tinerimea scolară, în haine sărbătoarești în mod excepțional, a luat parte la serviciul divin. Sfîrsindu-se săntă liturgie și în urmă și părăstasul, poporul participant la biserică dădat a asculta cu plăcere de a li se spune ceva despre Metropolitul Andreiu — după cum se exprimă ei, — referitor la măretele-i fapte în biserică și scoala.

De astădată, ca și altădată corporul invățătoresc au și deloc putut pre un invățător, ca să rostească o vorbire ocasională aceasta se și facă. Spre mai mare consternare a ascultătorilor, invățătorul disertant este unul biografia metrop. Andreiu tot pe scurt facă o reprivire asupra imprejurărilor acelui timp când sosisi Andreiu Șaguna în Ardeal numai ca administrator al eparchiei. În urmă și alese de subiect al unui grandiosul opus a lui Șaguna: Statutul organic, pe care în cuvinte populare și au dat silință a-l explică poporului în mod practic, facând o asemenea nimerită între legiuitorul poporului Israhilian Moisi și între al poporului român Șaguna.

Spre a lamuri în căt s'a putut pe poporul ascultător, referitor la drepturile ce i sau dat prin aceea lege în biserică și în urmă ce folos practic poate urma din buna interpretare a acelei legi — și din contră.

Cumă întreaga cuvântare a fost ascultată cu placere s'au putut constata din atenția cea încordată cu care au fost ascultată și prin aceea, că nimenea nu au eșit din biserică până la terminare. Dar ce să vedă, după terminare protopopul nostru, acela care de jure era chemat să facă aceasta în loc de a și exprima părerea de bine, începu a dojeni pe invățătorul respectiv amenințându: „Că atunci va mai fi cănd se va mai suia pe amvonul bisericii din Săliște.“ Cuvinte necălate disează înaintea poporului, care deja începusă să mulță invățătorului pentru ostăneala ce și-au dat, descoperindu-le multe lucruri frumoase și folosite, pe care dănsii până aici nu le au cunoscut.

Rogându-l, îmi eau voie să întrebă pe dl protopop. Ce lucruri necuviințioase s'au dîs în acel cu-

principiu le va explica cu alte cuvinte, și dacă permite timpul să provoacă pre un elev mai isteț ca să reasumeze fără de carte cele explicate de el; dacă însă timpul nu permite negreșit să face aceasta în ora propeștim de cetire: adică să pună dacă nu pe toti căci aceea nu va permite timpul, dară cel puțin pe cătă-va dintre elevi ca să reasumeze cele cetite fără de carte, unde invățătorul va fi cu atenția ca elevii să nu se dedeie a recita de rost precum să în carte ci în căt se poate cu alte cuvinte. Aceasta procedere o va conduce în ora următoare cu alți elevi până ce în modul acesta va deprinde pre toti elevii de a putea istorisii fără de carte ceea ce au cunoscut; astfelii elevii vor înțelege toate lectiunile și înțeleghându-le vor invăța fără greutate, inteligența lor se va lumina și se vor formula întrânsa tot mai multe idei și noțiuni; vor invăța cu placere lectiunile; vor căpăta simpatie către scoala și către invățămînt și întrânsi se va desvolta râvnă de a invăța.

Această preleție în urma laudabilului ordin al preavenerabilul Consistoriu archidiocesan ca se-snat scolastic dîto 10 August a. c. Nr. 3934, s'a compus și preles de susamintul în adunarea generală a reuniunii invățătorilor rom. gr. or. din districtul Sighișoarei în Sighișoara din 25—30 Septembrie 1884.

vînt occasional, cari să fi putut indemniza pe onorat d-lui înfrunta în modul acela pe dl invățătoriu, în fața poporului? Oare dacă au aflat totuși ceva ce nu i au plăcut din vre un punct de vedere, nu ar fi avut ocazia să o face aceasta pe altă cale în alt chip și mod? E trist însă, cănd bărbați ex-officio chemați să indemnize pe tinerii nostri invățători, cari unii sunt și teologi și vor să se cuaclifica și pe acest teren al oratoriei, care bine știm cu toții că cel mai neglijat în biserică noastră, acela în loc de încurajare să înfrunta în fața publicului — spre ai descurăgării pe acei tineri pentru totdeauna. Aceasta faptă în direcția aceasta, nu e cea dintâi efectuată de actualul protopresbiter în biserică din Săliște. Dorim din inimă, având în vedere numai binele și înaintarea tinerilor nostri într-o cale de ale bisericii și scoalei noastre, că aceasta purcede a dñi protopop să se schimbe în o purcedere îndreptatoare condusă de chipul blândețelor.

Nefindu-mi intenția de a declara aceasta faptă de răutăcioasă. Voiu de astădată numai, a constata necesitatea de a li se da ocazia tinerilor nostri, adică fiitorilor invățători și preoții spre a se cuaclifica sprinindu în căt se poate și în direcția aceasta; pentru că disam numai că ste ușă ale bisericii, scoalei ne mai stau deschise dându-ne ocazia de a ne cultiva și indigându-ne cum avem să trăi „în frica Domnului“ care e începutul înțelepciunii.

Inchidându-se și aceste, atunci dovedim, că nu suntem vrednici de o soartă mai favorabilă în statul din care facem parte — și acaasta nu din vina altora, ci din vina noastră. Deci bine „să luăm aminte.“

Un săliștean.

Gălăți, lângă Olt, Decembrie 1884. Onorate Domnule Redactor! Suntem momente, când și noi cei dela satele mai mici scuturându-ne din plăpânda letargie, în care suntem dedați să zacea indiferență de toate căte se întâmplă într-oastre, fie acelea rele, fie bune, ne reasumăm trecutul în fața prezentului, și reculeși, punându-ne înainte divisa: de acum la lucru, esclamăm: dă Doamne mai bine în viitor.

Momentul, care ne dă ansa la reculegere este acela în care vedem înaintea noastră pre nou al sul păstorii suflătesc Nicolau Aron, care astădi instărandu-ni se în biserică ne vorbește cuvinte de mângâere și speranță. „Fiile! mergi adi de lucră în viața mea“ sunt cuvintele cu care și-a început dñeșul cuvântarea să însemnată, rostită cu simțement și potrivită ocaziei. Noi care suntem viața cu inițiale deschise ascultăm pre vrednicul lucrătoriu și cu lacramile în ochi plini de bucurie intonăm în cugetele noastre: Dumnezeu să-l ţie, ca sădind, și curățind vițele să aducă roadă, bucurându-se în urma ostenelelor sale.

Să ne explicăm.

Gălăți, o comună situată pre malul drept al Oltului lângă Făgăraș și în comitatul Făgărașului are locuitori aproape o mie, toti români de religie gr. or. Deși în apropierea orașului, ba am putea să aibă curte și casă parochială, cașunând și alte multe reale comunei noastre, — lăstituit, punându-ne primarii provisorii, care find și colectoare numai figurează ca atare, și aceasta aproape de un an.

Cu invățătorul puțin stămai bine, dar totuși mai bine, căci cel puțin își are forma. E cuaclificat înainte de votarea „Statutului organic“ și prin urmare fericit că nu mai e supus dispozițiunilor severe al aceluia; își împlineste chiemarea și astădi, de și paralel cu un alt oficiu, fiind și cassariul comună. Despre rezultatul hărnicie sale în ale instrucției ne vorbește destul de lămurit esamenele sale anuale cu cel mai neînsemnat succés.

Cu invățătorul puțin stămai bine, dar totuși mai bine, căci cel puțin își are forma. E cuaclificat înainte de votarea „Statutului organic“ și prin urmare fericit că nu mai e supus dispozițiunilor severe al aceluia; își împlineste chiemarea și astădi, de și paralel cu un alt oficiu, fiind și cassariul comună. Despre rezultatul hărnicie sale în ale instrucției ne vorbește destul de lămurit esamenele sale anuale cu cel mai neînsemnat succés.

Despre reprezentanții comunei noastre bisericești n'am de dis mult, căci împlinirea agendelor lor atârnă în mare parte dela președinte, alesul lor conducătoriu. Dacă președintele în curs de trei ani de când au fost aleși nu i-au chemat la nici o sedință, — afară de cele două, convocate și acelea prin protopopul în cauza alegării de capelan, — ei nu sunt de vină. De statutul organic nu visează nici unul din reprezentanții și președintele nu-l cunoaște, poftim dar prosperare în trebile bisericești și scolare.

Puțin mai bine stămai cu conducătorii comunei noastre politice pre cari dnul subprefect (szolgarbiró), ungur renegat și schimbă după — cum îi vine lui la socoteala.

Pre alesul nostru primariu, om harnic, care ne conducea afacerile cu constiunță, — în urma unor pără neînsemnate făcute la dnul pretore de un adherent al acestuia, fost și el primariu, colector și toate în curs de mai mulți ani, în care timp a pus mâna pe un bun donat bisericei, făcând-o pe aceasta ca astădi să nu aibă curte și casă parochială, cașunând și alte multe reale comunei noastre, — lăstituit, punându-ne primarii provisorii, care find și colectoare numai figurează ca atare, și aceasta aproape de un an.

Notariu avem numai substitut, și aceasta ear numai la arbitrul pretorelui, care destituind pre notariul fost ni-au denumit pre nepotul lui, fost vice-notariu căteva luni lângă cel destituit, un copil fără pic de pracsă, care și astfel cum e, ne vine numai când vrea în comună, fiind notariu pre cinci comune și fără nici un ajutoriu. Nu știu dacă se mai află unde-va un cerc notarial de cinci comune cu un notariu substitut, băiat fără pracsă și singur fără ajutoriu! Poate că unchiul scutește pre nepot de lucruri grele în detrimentul a cinci comune cari suferă.

Aceasta e on. dle Redactor situația comunei noastre bisericești și politice cu privire la conducătorii ei, astădi când în mijlocul nostru primim pre alesul și acum de curând prin Preasfințitul nostru Archiereu chirotont, nouă nostru păstorii suflătesc Nicolau Aron, care prin administratorul protopresbiteral Prea On. Domn Iulie Dan, ni se introduce în biserică, unde inspirat de acest moment însemnat m'am reculesc, scriindu-ve aceste sîre.

Tocmai la timp ni-au sosit nouă nostru păstorii și conducătorii, când toate sunt în amărteală. Are mult de lucru, o știu, dar cunoșcându-i zelul, perseveranța și abnegația, cari îi au caracterizat și până acum în toate afacerile sale, nu me îndoiesc că și în venitorul va purcede așa.

Preot la înălțimea chiemării sale avem, cu înălțimea invățătorilui tot o mai incurcă, primariu și notariu la înălțimea chiemării lor neîmpuși de nimenea ne mai trebue, și despre o normală gestiune în organismul comunei noastre bisericești și politice nu ne indoim.

Un Gălățian.

Avis.
Tragerea la sorti a loteriei Reuniunii femeilor române din Sibiu se va efectua la **31 Decembrie 1884** (**12 Ianuarie 1885**) 9 oare a. m. în localul societății de lectură române **Strada Cisnădiei Nr. 7**.
Sorturi de vîndare se mai află la prezidența reuniunii, la Albina, la librăria Schmiedicke și firma Winkler.

Varietăți.
*(Invitare.) „Societatea de lectură din loc“ (Casina rom.) va da în seara de ajunul anului nou (12 Ianuarie st. n. a. c.) o petrecere cu joc în locul săliștele din etajul prim dela restaurantul „Novara“ („Tungogy.“)

La aceasta petrecere familiară sunt invitați cu tot onorul p. t. membrii „Societății de lectură”, ai „Reuniunii rom. de cântări” cum și ai „Reuniunii femeilor rom.” din loc împreună cu stim. dlor familii.

Inceperea la 8 oare seara.

Pretul de intrare ce este a se plăti sara la casă este 50 cr. de persoană. Invitați speciale nu se fac.

(Convocare). Onoratele membre ale reuniunii femeilor române din Zărnești și jur — conform statutelor — sunt rogate să luă parte la adunarea generală, ce se va întâia în 1/13 Ianuarie 1885 la 2 oare p. m. în localul edificiului scolar din Zărnești.

Zărnești în 20 Decembrie 1884.

Maria Garou, președintă.

(Invitare.) „Reuniunea femeilor române” din Arad și provincie ve invită cu onoarea balului ce-l va aranja Joi în 5. Februarie nou 1885 în sala hotelului „Crucea albă”. Venitul balului e menit pentru fondul Reuniunii, în scop de a înființa un institut pentru educația fetelor române. În numele comitetului interimal al Reuniunii:

Hermina P. Desseanu, presidentă.

Letitia Oncu, casieră.

Inceperea la 8 oare seara. Bilete de intrare: Pentru familie 5 fl.; pentru persoană 2 fl. Galeria: Rândul I cu 3 fl.; al II cu 2 fl.; al III cu 1 fl.

NB. 1. Ofertele generoase să se trimit casierii, strada Petőfi Nr. 1.

NB. 2. Onoratele dame sunt rugate să se prezinte, pe cât e posibil, în costum național.

(Concert). Concertul aranjat Sâmbăta trecută de Reuniunea română de cântări din Sibiu a reeșit foarte bine. Vom reveni făcând paralel între aprecierea pressei străine și cea a noastră.

(Un baron în frigare). Cronica spune că într-o din dile regale Engleză Carol II, întrând de la vînătoare, fu încantat de a vedea servindu-se în sala sa de mâncare un sfert de bou fript, trase

spada și conferi acestei mari bucăți de carne, după toate regulile etichetei, titlul de baron.

De atunci este în obiceiurile curții engleze de a frige pentru sărbatorile Crăciunului un „baron of beef” foarte mare destinat să apară pe masa regală, și diarele engleze ne spun că „baronul” care a fost fript în bucătăriile de la Windsor și trimis la castelul de Obsborne, cântărea 300 livre. Boul era din grădările reginei, privite ca cele mai renumite din Regatul Unit.

După obicei, acest roast beef regal era pus între un „paté” de becață și un cap de porc mistreț, cărora toată curtea le-a făcut cea mai mare onoare.

(Anunț.) Cele mai frumoase și mai noble dintre simțemintele ce trebuie să se cultive încă de timpuriu în tinerimea noastră, sunt fără îndoială simțemintele naționale religioasă și morală.

Cultura acestor simțeminti este și rămâne problema cea mai importantă a educației în familie și în școală.

Mijloacele cele mai de frunte prin care se pot cultiva mai cu succes aceste simțeminti sunt între altele mai cu seamă: Cântarea, rugăciunea și lectura de cărți religioase și morale alese.

Dacă este adevărat aceasta, atunci scopul ce urmăresc de a pune în mâini tinerimii noastre o colecție bine precugetată și aleasă din cântările noastre naționale și bisericesti precum și din rugăciunile cele mai potrivite pentru ea, este prin aceasta pe deplin justificat.

Colectiunea din cestiune pre care am onoare să o anunțăm public iubitorii de astfel de lucruri, deocamdată are următorul cuprins:

1. „Micul rugătoriu,” sau cărticica de rugăciuni potrivite pentru tinerime în școală și acasă, în măime de trei coale format mic, pretul unui exemplar 10 cr.

2. „Micul cântăreț” în biserică, sau răspunsurile dela St. Liturgie cu troparele și condacele învierii și ale sărbatorilor de preste an, precum și

îrmoasele prasnicelor, în mărime de 3 coale format mic, pretul unui exemplar 10 cr.

3. „Arion,” sau culegere de cânturi naționale de stea și colinde.

Această culegere va apărea în curând în a doua ediție și va cuprinde preste 200 cânturi împreună cu mai multe portrete și ilustrații frumoase în teză.

Această culegere va fi ceea mai completă din puținele căte există până acum la noi și totdeauna singura, care este acomodată încât să a putut cerințelor pedagogice.

Din toate aceste cărțile se pot face comande căt de mari la librăria H. Zeidner, în Brașov, care se vor efectua prompt pre lângă rabatele cuvântioase.

Comptând pre sprințul și incutajerea on. public român, me subseriu.

Satulung, 16 Decembrie 1884.

Cu toată stima

I. Dariu,

invățătoriu la scoalele primare normale din Satulung.

* (Greșele de tipar). În nrul trecut în corespondență din Sibiu „Adunarea consorțului espozițiunii etc.” în loc de cuvântul „mandatari” să se cetească „mandanți”. Red.

* (Bibliografic). Nr. 9 din 1 Decembrie al „Convorbirilor literare” au apărut cu următorul cuprins:

Amintiri despre Cartea Domnească din Iași, de Alexandru Papadopol-Calimach; O idilă, de N. Volenti, Sahăr-Mahăr, revistă în 4 tablouri de D. R. Rosetti și N. Ureche; Lui Ascanio; Ad Amicitiae Laudem, poezii de Th. Serbanescu; Bibliografie, Corespondență.

Loterie.

Sâmbătă în 3 Ianuarie 1885.

Buda: 37 55 58 11 10

Mercuri în 7 Ianuarie 1885.

Sibiu: 88 51 67 78 71

Nr. 439.

[962] 1-3

CONCURS

Devenind vacanță parochia gr. or. din Ribicioara de Jos de clasa III. protopresbiteratul Zarandului, se scrie prin aceasta concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt:

Dela 94 familii căte o jumătate ferdelă (10 cupe) cucuruz sfărmit precum și venitele stolare parohiale stăverite în sitodul parochial din 7 Ianuarie 1880, cari emolumente dă suma anuală de 260 fl. v. a.

Doritorii de a competa la această parochie au de a și așterne subscrulsile suplicile lor în terminul mai sus arătat instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parohii

1878. Brad în 28 Octombrie 1884.

In conțelegeră cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian, ppresb.

Nr. 745.

[959] 3-3

CONCURS.

La institutul economic din Mediaș în Transilvania, este de a se ocupa un al treilea post de invățătoriu pentru specialitatea economică, având a se considera mai ales vieritul și grădinăritul, apoi cultivarea albinelor și a vermilor de mătasă.

Cu acest post este împreunat un salară anual de 1000 fl., apoi dreptul de pensiune după dispositiunile conclusului Universității din 27 Novembrie 1874. Nr. 845/874. Ar fi a se propune peste săptămâni 20 de ore teoretice, apoi se vor conduce lucrările grădinăritului și a vieritului în grădină și în pivniță.

Instituirea se va face deocamdată numai pe un an în mod provizoriu, și după prestată îndestulitoare, instituirea provizoriă la sfârșitul anului de probă devine definitivă, la casă nu se înțemnă aceasta, respectivului i se restituie spesale de călătorie tour și retour.

Cererile la acest post sunt să se adresa până la 1 Marte, 1885 la oficiul central al Universității săsești în Sibiu. Va trebui produs testimoniu

despre absolvarea de cel puțin 6 clase gimnasiale sau reale, absolvitoriu dela academie agronomică, documentare de practică corespunzătoare în vierit și legumărit.

Limba de propunere este cea germană, ceteris paribus vor fi preferați cei ce cunosc limbile patriei (germană, maghiară, română).

Sibiu, 17 Decembrie, 1884.

Oficiul Central al Universităței săsești

Nr. 406.

[960] 3-3

CONCURS.

Devenind parochia de clasa a III-a din comuna Căpâlna protopresbiteratul Sebeșului vacanță, se scrie ameșurat ordinului preaveneratului Consistoriu archidiocesan din 18 Septembrie 1884 Nr 3586. B. pentru întregirea acesteia, concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

a) dela 130 familii căte o ferdelă de cucuruz în grăunț de familie, căte o veadră — ferie — de must și căte o di de lucru — clacă — și

b) venitele stolare usitate și regulate; venitele aici înșirate dă suma de 400 v. a.

Cei ce doresc să ocupe supranumită parochie au de să înainteze suplicile instruite conform prescrișilor statutului organic și Regulamentului pentru parohii — oficiului protopresbiteral gr. or. în Sebeș până la arătatul termin; concurenților le stă în voie să se prezinte în acest termin în vre-o dumineacă poporului.

Sebeș, în 26 Noiembrie, 1884.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Ioan Tipeiu, protopr.

Aduc la cunoștința Onoratului Public precum că mi am deschis

Cancelaria de advocat în Sibiu „piata mare Nr. 19,” primește îngrijire cause civile, cambiale, comerciale, criminale, administrative și financiare.

Dr. Basiliu Preda, *advocat.*

Nr. 642.

[958] 3-3

Edict.

George G. Badea din Brașov din tractul protopresbiteral al Brașovului I, care cu necredință părăsi prelegiuita sa soție Mărina I. Giuvelca tot din Brașov și neștiindu-se ubicătuniunea lui, prin aceasta se citează că în termin de trei luni de dile să se se prezenteze înaintea subscrissului oficiu protopresbiteral, căci la din contră se va aduce sentință cu total diverși și în absență lui.

Brașov, în 28 Noiembrie, 1884.

Oficiul protopresbiteral al Brașovului I, ca for matrimonial.

Ioan Petric, ppresbiter ca adm. ppresb

Sz. 275. 1884. bir. végreh.

[963] 1-1

Árvéresi hirdetés.

Alulirt birósagi végrehajtó ezennel közirré tesszi, hogy a Széredahelyi tekintetes kir. járásbiróság 1884 évi 2803 sz. a. kelt végzése folytán Mutiu Ioan és társai ellen „Albina” hitelintézet részére 135 frt. követélés behajtása végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán birólag lefoglalt és 529 fratra becsült ökrök, tehenek, stb. ból álló ingóságok nyilvános árverés után eladandók, minden a helyszínén vagyis Nagyludoson leendő eszközökkel határidőtől 1885-ik évi Ianuar hó 14-ik napjának délelőtt 9-k órája kitüzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak, hogy az érdekkelt ingóságok emez árverésen a polg. tk. rdtt. 167 Sz-sa szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Széredahelyt 1885-ik évi Ianuar hó 1 napján.

Maniu Visantiu, b.r. végrehajtó.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

[945] 5

CALENDARIU

pe anul comun dela Christos
1885.

Anul al treilea și patrulea.

Prețul unui exemplar legat **30 cr.**, pentru vîndetori nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Taxa de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile nove și vechi.

Sematismul

bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania cuprindând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parohii și învățătorii cu comunele bisericești din archidiocesa după nouă arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropolitelor învecinate din Austro-Ungaria.

Odată și adăi, (contraste). — Baba, (poveste). — Notițe pentru preoți. —

Poesii. — Cuvinte bătrânești, — de G. Sima a lui Ion.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea fârgurilor.

Administrația tipografiei archidiocesane în Sibiu.